

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/68/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211234
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114211234.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu CD Consulting s. r. o., Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25A, Praha 3, IČO: 26 429 705, Česká republika, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava IČO: 36 864 421 proti žalovanej F. L., bytom J.C. XXX/XX, Q., o zaplatenie 420 Eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 14C/162/2014-24 zo dňa 26. 11. 2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanej nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 420 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 420 Eur od 25. 03. 2011 do zaplatenia, úroku vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 420 Eur od 08. 06. 2011, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 %, zmenkovej sumy, t. j. 1,40 Eur v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorou sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu zamietol. V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, obsah spisu, citoval čl. 1 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 5, ods. 1, 2, 3, 4, čl. 7 ods. 1, 2, 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.861/2007 Z. z. z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu a uviedol, že dňa 10. 11. 2010 bola uzavretá písomná úverová zmluva, ktorou veriteľ POHOTOVOSTĚ s. r. o., Bratislava poskytol žalovanej úver vo výške 200 Eur, ktorý sa zaviazala vrátiť zvýšený o príslušný poplatok 196 Eur, t. j. spolu 396 Eur v 12-mesačných splátkach po 33 Eur mesačne počnúc dňom 20. 12. 2010. V zmluve nie je uvedený úrok iba príslušný poplatok vo výške 196 Eur, ktorý nie je žiadnym spôsobom konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená ani ročná percentuálna miera nákladov, ani priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalovaná dňa 10. 11. 2010 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je záväzok zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o. sumu 420 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 25. 03. 2011. Zmenka bola vystavená ako vistazmenka opatrená doložkami „bez protestu a „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Zmenková suma je vyjadrená číslom aj slovami, dátum začiatku ručenia zmenkového úveru sú v listine uvedené odlišným tlačným písmom ako zvyšok vzorového tlačiva. V hornom čísle rohu zmenky je zhodné číslo úverovej zmluvy a z rubovej stránky zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ s. r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. K vyplneniu zmenky došlo na základe bodu 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru pôvodného veriteľa, ktorý obsahuje dohodu o vyplnení zmenky, ktorej obsah súd citoval. I napriek záveru o splnení formálnych náležitostí platnej zmenky, súd podrobil súdnej kontrole dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej z čl. 13 Všeobecných podmienok

poskytnutia úveru remitenta. Uzatvorenie príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou vystavenie zmenky predstavuje spotrebiteľský právny vzťah, na ktoré posúdenie súd aplikoval ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Súd uviedol, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovanej musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa. Dohodu o vyplňovanom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2 písm. f), j), k), y) zákona č. 129/2010 Z. z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať aj zmenkový úrok 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročne. Tento zmenkový úrok je nepochybne v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje neplatnosť (§ 39 v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o vyplňovanom práve zmenky bola uvedená vo formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaná nemala možnosť ovplyvniť obsah. Táto podmienka nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa. Umožňuje vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom. Uvedená zmluvná podmienka je neplatná s poukazom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ak je neplatná dohoda o vyplňovanom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj vzhľadom na právne závery vyslovené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/161/2007 zo dňa 06. 05. 2008, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. Ďalej súd poukázal na judikatúru Európskeho súdneho dvora týkajúcu sa napr. veci C-419/2011 zo dňa 14. 03. 2013, v ktorom konaní bolo uplatnené právo zo zmenky a súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa v pozícii ručiteľa ako spotrebiteľa. Ďalej poukázal na zákonnú úpravu spotrebiteľských úveroch vyplývajúcu zo zákona č. 258/2001 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2008, ktorá výrazne obmedzuje možnosť zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou (§ 4 ods. 6) a neskôr zákonom č. 129/2010 Z. z. v ust. § 17 ods. 3 sa dokonca zakazuje splnenie a zabezpečenie úveru zmenkou. Aj táto právna úprava svedčí o tom, že nie je možné odčleňovať zmenku od noriem spotrebiteľského práva. Ak je zmenka vydaná v rozpore so zákonom, v danom prípade so zákonom o spotrebiteľskom úvere potom je neplatná v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, keďže pre zmenku platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o platnosti právnych úkonov. Poukázal na to, že súd sa ex offo zaoberal absolútnou neplatnosťou právneho úkonu. Na podporu svojho názoru poukázal na pripomienky Európskej komisie z 12. 02. 2014 vo veci C-558/2013 týkajúce sa obdobného konania CD Consulting proti F. E. v súvislosti s prejudiciálnou otázkou súdu, kde Európska komisia v bode 17 uviedla, že Smernica 87/102/EHS, ktorá sa uplatňuje v prejednávanej veci, nezakazuje používanie zmeniek v spotrebiteľských zmluvách, ale zo znenia jej čl. 9 jednoznačne vyplýva, že členské štáty môžu povoliť ich používanie v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa v takýchto prípadoch. Pojem vhodnej ochrany spotrebiteľa v zmysle čl. 9 Smernice 87/102/EHS je potrebné vykladať so zreteľom na čl. 14 uvedenej smernice, ktorá zakazuje znížiť štandard ochrany spotrebiteľa. Vhodnou ochranou spotrebiteľa v zmysle čl. 9 smernice je preto potrebné chápať celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa ako to vyplýva z predpisov práva Európskej únie, judikatúry Súdneho dvora a zahŕňa preto aj povinnosť vnútroštátnych súdov ex offo skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky v zmysle bodu 19 pripomienok Európskej komisie vo veci C/558/2013 v súvislosti s rešpektovaním abstraktného charakteru zmenky, ako aj poskytnutím ochrany a zabezpečením ochrany práv spotrebiteľa. V danom prípade zmenka a úverová zmluva vznikli za účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z. a s poukazom na ust. § 17 ods. 3 predmetného zákona, došlo k vystaveniu zmenky v rozpore s citovaným ustanovením preto je potrebné vyhodnotiť zmenku ako absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

Dohodu o vyplňovanom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka. O obchádzanie zákona ide ak

právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojim dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. Vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácií zákona o spotrebiteľských úverových, dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu s poukazom na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky, súd ju považoval za neplatnú, a preto žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo návrh na priznanie predložený nebol.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobcu. Namietal inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ďalej, že postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Odvolacie dôvody bližšie konkretizoval s tým, že poukázal na to, že súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Poukázal na procesný postup, ktorý vyplýva z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veci s nízkou hodnotou sporu. Zdôraznil abstraktný charakter zmenky, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/3/2008 z 22.10.2008, podľa ktorého z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, príp. vymáhaniu preukazovať, že mu odporca zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Ďalej poukázal aj na iné rozhodnutia súdov týkajúce sa obdobnej veci. Nesprávny procesný postup spočíval aj v poučovacej povinnosti súdu prekročením ust. § 5 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vykonávaním jednotlivých dôkazných prostriedkov, pričom súd prihliadal na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadať a nemohli byť v sporovom konaní vedenom podľa príslušného nariadenia ani vykonané bez návrhu. Zdôraznil, že pokiaľ zo strany odporcu nebola vznesená a preukázaná žiadna námietka, neexistuje dôvod, na základe ktorého by súd mohol opodstatnene vykonať dôkazy týkajúce sa obsahu kauzálnej zmluvy predchádzajúcej vystaveniu takejto zmenky. Povinnosť tvrdenia takýchto námietok, ale aj dôkazné bremeno na ich preukázanie je vždy na dlžníkovi, t. j. vystaviteľovi zmenky. Namietal posudzovanie súdom prvého stupňa základného vzťahu medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom z dôvodu, že záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov sú záväzkami samostatnými. Abstraktnosť zmenkových záväzkov znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Poukázal na iné rozhodnutia v obdobnej veci. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, ktoré špecifikoval.

Odporkyňa k doručenému odvolaniu písomné vyjadrenie nepredložila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania a zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu žalobcu uvádza, že namietané odňatie možnosti konať pred súdom, vrátane vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nebolo dôvodné. Súd prvého stupňa postupoval

správne v zmysle čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, aplikoval aj rozhodné vnútroštátne procesné právo na nariadenie pojednávania a následné dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojených listinných dôkazov, na ktorú skutočnosť správne poukázal a ktoré vyhodnotil. Iný procesný postup súdu, resp. hodnotenie predložených dôkazov samo o sebe nie je dôvodom pre porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Aj z úvodných bodov predmetného nariadenia vyplýva, že súd má rešpektovať právo na spravodlivý proces, zásadu kontradiktórneho procesu, najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, dôkazných prostriedkov, rozsahu, v akom sa dôkazy vykonávajú, ako aj má podporovať základné práva zohľadňovať najmä zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Napadnuté rozhodnutie podľa názoru odvolacieho súdu nemá vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávnosť rozhodnutia, na ktorú vadu by bolo potrebné prihliadať v zmysle ust. § 212 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Ani namietané nesprávne právne posúdenie nebolo opodstatnené. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Uplatnená námietka nesprávneho právneho posúdenia nebola dôvodná. Súd prvého stupňa náležite objasnil, na základe akých rozhodných skutočností a právnej úpravy sa zaoberal aj posudzovaním základného záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy a vystavenú zmenku, ktorá úver zabezpečovala. Ak ust. § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, jasne zakázalo na splnenie zabezpečenia úveru používať zmenku, nebolo možné zmenku a dohodu o vyplňovacom práve zmenky neposudzovať z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu, na ktorú neplatnosť súd prihliada ex offo. Takto vystavená zmenka, ako aj dohoda o vyplňovacom práve bola v rozpore so zákonom, na ktorú skutočnosť súd prvého stupňa správne poukázal s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Aj právne posúdenie uplatneného nároku bolo správne.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s čl. 16, 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007 v spojení s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žalovanej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo nárok na priznanie predložený nebol.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.